

Restaurátorský záměr obnovy dveří z lodi na dřevěné schodiště.

Kostel Panny Marie Na Náměti v Kutné Hoře

Petr Lavický restaurátorské a uměleckořemeslné práce
předmět podnikání : restaurování a konzervování
místo podnikání : Česká 993, Kutná Hora, 284 01
Povolení MK ČR ze dne 4.6.1996 č.j. 5053/96
IČO : 1379261 DIČ CZ-6706180888
Tel.: 322319741, GSM: 777902221
e-mail restaurovani@petrlavicky.cz
[http: //www.petrlavicky.cz/](http://www.petrlavicky.cz/)

Restaurátorský záměr

I. Název památky

Jednokřídlé svlakové dveře.

II. Údaje o památce

Rejstříkové číslo památky: objekt - ÚSKP 14664/2-1043

Umístění: Kutná Hora – Vnitřní Město, č. parc. 2786

Původ: 18.st, Čechy

Vlastník: Římskokatolická farnost - arciděkanství Kutná Hora

Materiál: Dřevo - masiv viz níže
Kov - železo
Povrchová úprava - nátěry na bázi pigmentovaných olejů.

Rozměry: Výška – 1920 mm
Šířka – 875 mm nahoře, 870 mm dole.
Síla – 30 mm jen spárovka.

III. Údaje o akci

Investor: Římskokatolická farnost - arciděkanství Kutná Hora

Zhotovitel: Petr Lavický

Doba realizace: 7.2022

IV. Popis památky

Jednokřídlé svlakové dveře složené z desek ztužených dvojicí svlaků částečně zapuštěných na „rybinu“. Křídlo je zdobeno z líce lištováním, které má vytvářet iluzi rámových dveří s výplněmi. Lišty mohly být osazeny dodatečně. Kování se sestává z dvojice dvoulistých rozvilinových závěsů, krabicového zámku zdobený pěticí dvojlaločných výběžků na obrysu zámkové desky a prostého třmenu zjevně pozdější datace. Nad zámkem je umístěná druhotná zástrč. Líc křídla krom závěsů také zdobí klíčový štítek s bombírováním listů na obrysu. V kamenném ostění oko na petlici, která se nedochovala.

V. Stav památky

Křídlo je poměrně celistvé a přiléhá do falce kamenného ostění. Masiv je částečně seschlý (na straně zámku již nastaven svislou lištou) a rozpraskán, což odpovídá stáří a podmínkám používání. Dřevo má četná mechanická poškození překrytá mnohovrstevnatým nátěrem. Povrch je silně znečištěn, ze strany schodiště navíc místně narušen při výmalbě ostění. Kování je zkorodováno. U klíčového štítu je nová kulisa a rovněž hřeby jsou sice kovářsky zpracované, ale nové produkce. Zámek byl rovněž překován a původní nýty a hřeby byly nahrazeny vruty.

VI. Nálezová zpráva

Datování, signatury, ani jiné značky nebyly nalezeny. Stratigrafie povrchových vrstev nebyla provedena, nicméně jde patrně o nátěry na bázi pigmentovaných olejů. Určení dřeviny vzhledem k barevnému krytu nebylo možné dobře posoudit. Přesnější expertíza bude možná po sejmutí křídla. Ve spodní části křídla je množství výletových otvorů, ale aktivní působení červotoče není zjevné.

VII. Koncepce restaurátorského zásahu

Dřevo

1. Zajištění předmětu proti následným poškozením - likvidace případných biologických škůdců a odstranění příčin degradace.
2. Zcelení a fixace korpusu použitím původních technologií.
3. Zachování původnosti a úprav předchozích oprav v maximální možné míře.
4. Použití nových částí materiálově a tvarově shodných s původními.
5. Nanesení povrchové úpravy (bude li nutná) na základě rozborů popř. dle požadavků NPÚ.
6. Reverzibilní retuš vzhledově přizpůsobující se originálu.

Kov

1. Minimální demontáž (křídlo však není možné vyjmout z ostění bez sejmutí závěsů).
2. Žádný ohřev na vysokou teplotu (sváření, tvrdé pájení).
3. Zachování charakteru a způsobu zpracování materiálu (pilování, zbytky okují a o.).
4. Neodstraňování, ale přeměna korozních produktů železa (tanát železa a terc. fosforečnan železnatý).

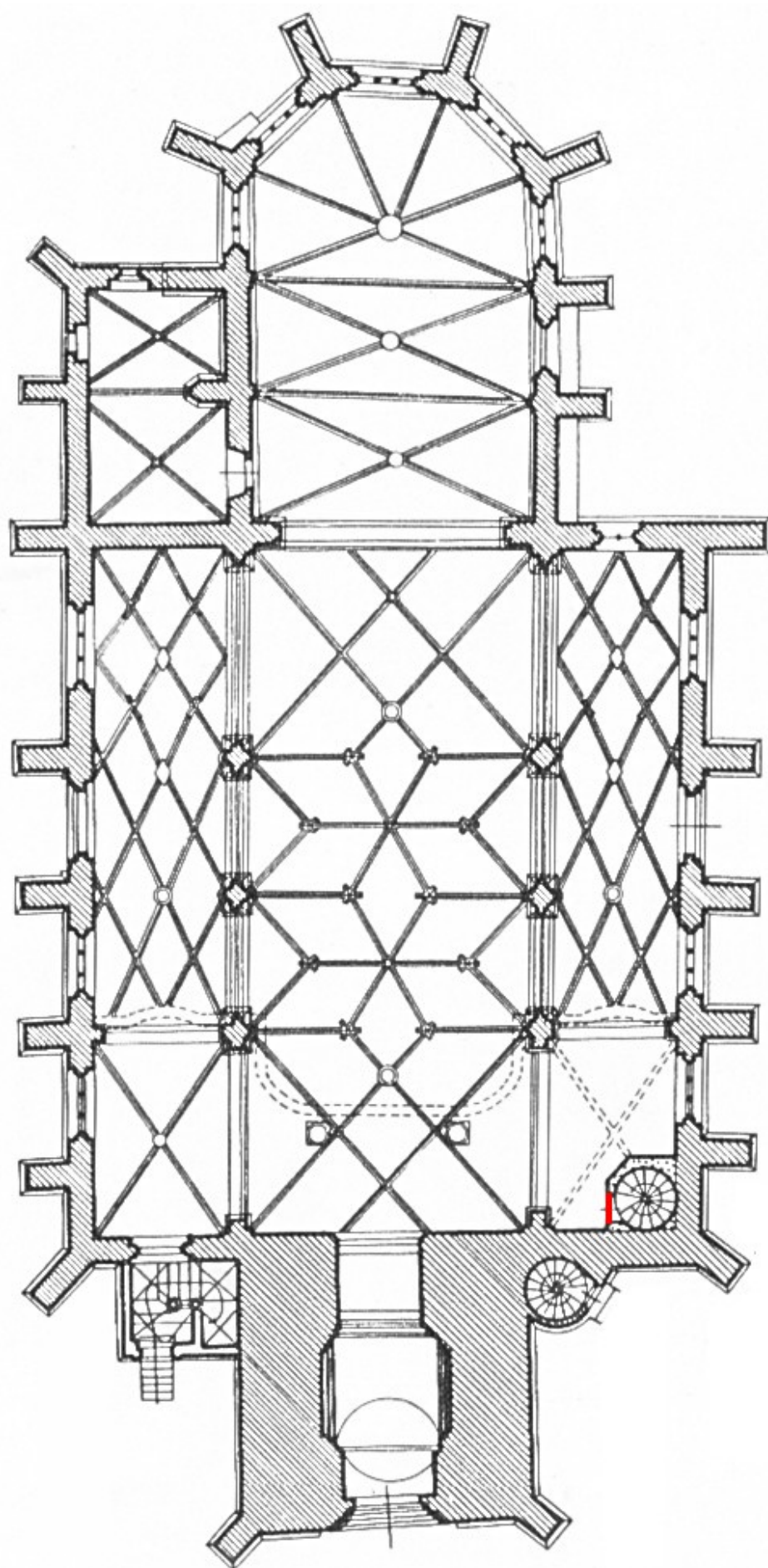
VIII. Restaurátorský záměr

Vychází pouze z základního ohledání na místě a detailní průzkum, jakož i konečné řešení opravy bude možné stanovit až v průběhu restaurování.

Vzhledem k hodnotě, stavu a funkci navrhuji pouze minimální zákrok sestávající se z očištění a částečné konsolidaci u dřeva. Kov nesnímat (vyjma zámku a klíčového štítu, kde je vhodné zrekonstruovat uchycení dle stop ve dřevě a analogií. Funkčnost zámku bude potřeba zrevidovat a případně opravit a doplnit. Zvážit zachování třmenu zámku a novodobé zástrčky, která je velmi rušivá.

Samotný zákrok má začít jemným očištěním (možno použít aniontické tenzidy s důsledným vymytím). Odhalené kování odrezit, tanátovat a konzervovat mikrokrytalickým voskem. Odštíplé části a praskliny scelit reverzibilním lepidlem (nejlépe kostním kličem). Hranici co opravovat je již na samotném rozhodnutí a odpovědnosti provádějícího restaurátora. Degradované části spodní hrany křídla je možné ošetřit fungicidy a nasýtit konsolidanty (akrylátovou pryskyřicí - kopolymer butylmethakrylátu s i-butylmethakrylátem popřípadě kopolymer butylmetakrylátu a metylmetakrylátu). Po jemném rozbroušení s přihlédnutím na přiznání původního zpracování (vytrhání třísek u svaloviny dřeva, stopy ručního opracování (na rubové straně žlábků po mělkém uběráku)), ale s odstraněním tzv. krupičkování v nátěru vzniklém při degradaci příliš silného olejového nátěru se celý povrch se dá ošetřit nátěrem alkydové pryskyřice schváleného odstínu, vyjma kování, které by mělo být v kontrastní kovářské černi. Důležitá je následná péče sestávající se z pravidelných revizí a případné nápravy škod.

Půdorysné zakreslení prvku.

0 10 20

Fotodokumentace.

Křídlo je poměrně celistvé. Spárovka byla již v minulosti nastavována masivní lištou. Rovněž druhotné mohou být i lišty tvořící pomyslné orámování výplní.

Rubová strana je osazena dvěma svlaky. Krabicový zámek po rozšíření křídla byl překován a osazen jednoduchým třmenem z pásoviny.

Křídlo má na rubové straně stopy po opravování, včetně vytrhání svaloviny v okolí suků.

Detail opravy křídla a hlava nýtu závěsu.

Zámek již nemá původní nýty a hřeby byly nahrazeny vruty.
Rovněž třmen je druhotný a působí rušivě, jakož i novodobá zástrč.

Boční pohled na zámek se zástrčí.

Samotné křídlo je přes svou subtilnost a konstrukci bez větších deformací.
V ostění je železné oko pro petlici, která se nedochovala.

Klíčový štítek je velmi prostého tvaru i zpracování. Má novodobou kulisu i hřeby. O druhotnosti lišt svědčí i absence tmavě hnědé barvy, která je patrná v odřeninách na spárovce. Pod lištou je poslední hlava nýtu. Stopy po ostatních jsou dobře viditelné. Rovněž rozšíření křídla lištou je zvýrazněna prasklinou, kterou je vhodné zašpánovat.

U závěsů se dochovaly původní nýty i hřeby. Spoje, jakož i masiv spárovky rovněž rozpraskán, což pokud to nevadí konstrukci se dá přiznat.